

80 ekotekoa

1. Näitkö roskan maassa? Tee päivän hyvä teko ja heitä roska lähimpään roskakoriin. Näin saat hyvän mielen ja autat luontoa.
2. Tekeekö mielesi shoppailla? Pohdi tarvitsetko tuotetta. Jos tulet siihen tulokseen, että tarvitset niin Second Hand tuotteet on nyt IN!
3. Alenna huonelämpötilaa ja laita villasukat varpaita lämmittämään. Hoksaathan, että villasukkia löytyy myös kirppiksiltä ja kierrätyskeskuksesta :) .
4. Ota oma uudelleentäytettävä vesipullo mukaan minne menetkin, ja täyttele sitä vesipisteissä ja puroissa.
5. Käytä kaupassa käydessäsi kestokasseja, älä osta muovi- tai paperipusseja.
6. Kestohedelmäpunnituspussien lisäksi samoja muovipussejakin voi käyttää useampaan kertaan liimaamalla uuden punnitustapin edellisen päälle. Banaaneita ei tarvitse laittaa pussiin ollenkaan.
7. Kunnianhimoiselle lajittelijalle löytyy sivustolta www.kiitoskunlajittelet.fi pikkutarkkoja lajitteluohjeita siinä vaiheessa kun suuremmat linjat alkavat olla hallussa.
8. Ompele oma kestokassi vanhoista lakanoista tai verhoista.
9. Asenna pihallesi hyönteishotelli tai kylvä kukkaniitty pörriäisille. Anna luonnonkukkienkin kasvaa ja jätä pudonneet lehdet maahan talven ajaksi.
10. Kokeile rohkeasti kertakäyttöisten hygieniatuotteiden sijaan kuukuppia, kestoiteitä tai –vaippoja, pestäviä nenäliinoja ja vanulappuja. Näitä voit valmistaa itse myös vanhoista tekstiileistä.

11. Hoksaathan, että myös tiskirätit ovat pestäviä eivätkä kertakäyttöisiä.
12. Virkkaa jämealangoista tiskirätti
13. Nikkaroi linnuille pönttö tai siileille talvehtimispaikka. Muista myös putsata pöntöt ja rakennelmat vuosittain.
14. Käy shoppailun sijaan kirjastossa tekemässä “hankintoja” -huti”ostokset” eivät aiheuta päänvaivaa, koska kaikki materiaali täytyy joka tapauksessa palauttaa.
15. Kirjaston poistohyllystä voit löytää osuvia, ekologisia lahjoja tai askartelumateriaalia persoonallisiin joulukortteihin ja –askarteluihin.
16. Säästä ehjät lahjapaperit uudelleenkäyttöä varten. Voit kääriä lahjoja lahjapaperin sijaan myös sanomalehteen, pakkausjätepaperiin tai vaikka vanhasta rispaantuneesta lakanasta revittyyn “kestopapaperiin”.
17. Auta pikkulintuja selviämään talven yli ripustamalla pihalle lintulauta tai –lyhde.
18. Jatka vaatteiden käyttöikää korjaamalla pikkureiät. Voit myös tarjoutua parsimaan (tai parsia salassa työkaverin rikkinäiset villasukat).
19. Tee virkistävä kasvonaamio käytetyistä kahvinpuruista ja muista ylijääneistä ruokatarvikkeista.
20. Sammuta aina valot kun poistut huoneesta, vaikka vain hetkeksi.

21. Kun ostat salaattia tai ruukkuyrttejä kaupasta, laita se uudelleen kasvamaan ruukkuun pieneen multamäärään. Voit myös kasvattaa omia yrttejä ja viherversoja ikkunalaudalla siemenestä.
22. Lopeta tupakointi tai vähennä sitä mahdollisimman pieneksi. Jos et tupakoi, älä aloitakaan.
23. Valitse yksi päivä viikosta, jolloin syöt vain lähialueella tuotettuja ruoka-aineita.
24. Perusta työpaikalle, rappukäytävään tai ystäväysten kesken yhteinen vaihtolaatikko, johon voi tuoda tarpeetonta mutta käyttökelpoista tavaraa, esim. kirjoja, astioita, koristeita tai askartelutarvikkeita. Toisen roska on toisen aarre periaatteella.
25. Tuo jouluna tulleet ei-toivotut konvehdit työpaikan kahvipöytään. Toisen ananas tai Zapaglione voi olla toisen aarre.
26. Matkarönsyile - käytä luontoreittiä matkalla töihin tai kouluun. Valitse työmatkalle reitti, jota et normaalisti käytä, hyödynnä polkuja ja viheralueita.
27. Pidä kylpyhuoneessa ajastin tai käytä laulua mittarina: pyri siihen, että suihku kestää vain yhden lyhyen laulun verran (2–3 min). Näin vedenkulutus pienenee heti ja vaivattomasti.
28. Valitse yksi kuukausi vuodesta, jolloin keskityt välttämään muovia kaikissa arjen valinnoissa.
29. Lataa puhelin vain 80 % asti.
30. Mene oman asuinalueesi lähiluontoon ja bongaa sieltä tuoksuja – ihan ilmaiseksi.

31. Valitse viikosta yksi päivä, jolloin teet ruuan vain jääkaapin ja kuivakaapin jämistä.
32. Kun vaate on täysin käyttökelvoton, leikkaa se siivousräteiksi tai vie tekstiilinkeräykseen, jolloin siitä tehdään teollisuuteen tarvittavia imeytysrättejä.
33. Ota haltuun jokaisenoikeudet! Jokaisenoikeuksilla tarkoitetaan jokaisen oikeutta olla luonnossa siitä riippumatta, kuka maan omistaa. <https://www.luontoon.fi/fi/lajit/retkeily-ja-ulkoilu/jokaisenoikeudet>
34. Valitse yksi tuttu suosikkiruokasi ja tee siitä kasvisversio. Jokainen kasvisruokaan vaihdettu liha-ateria vie kohti parempaa maailmaa.
35. Laita postilaatikkoon “ei mainoksia”-lappu. Välyt sekä turhalta paperijätteeltä että heräteosteluhaluilta.
36. Hapata omat biojätteet bokashikompostorissa. Saat lisäksi ravinteikasta kasteluliuosta ja bokashimultaa kasvualustaksi.
37. Kosketa kuntaa ja silitä sammalta, saat luonnosta hyödyllisiä mikrobeja hyvinvointisi tueksi.
38. Käytä tekoälyä harkiten - tiedätkö miten paljon tekoälyn käyttö kuluttaa luonnonvaroja ja erityisesti vettä?
39. Käytetyistä festarirannekkeista voit ommella pyyhkeeseen ripustuslenkin. Vieras- tai retkipyyhkeessä se voi toimia myös oivana keskustelunavaajana.
40. Tee hankinnat vastuullisesti, älä Temuta!

-
41. Lataa puhelimeesi Muuttolintujen kevät- sovellus ja opi tunnistamaan ainakin yksi uusi lintulaji äänen perusteella. Voit myös osallistua luontoliiton kevätseurantaan.
 42. Mene sienikurssille ja opettele tuntemaan ruokasieniä. Kerää talteen tuntemiasi sieniä ja nauti.
 43. Kerää puolukoita ja keitä niistä lappapuuroa.
 44. Kausivaatekirppis kaveriporukalla, garderoobi uusiksi
 45. Kombucha on ihanaa, senkin voi tehdä itse tai yhdessä kaverin kanssa, ei tarvitse ostaa muovipullossa.
 46. Käy lähikaupan hävikki-alessa ja keksi niistä uusi lempiresepti
 47. Kasvata ituja! Helposti vihreää leivän päälle auringonkukan siemeniä tai linssejä idättämällä.
 48. Joe et jostain syystä kulje työ- tai harrastusmatkoja omin lihasvoimin tai julkisilla kulkuvälineillä, poimi joskus samalla suunnalla asuva työkaveri kyytiin.
 49. Suosi kosmetiikkatuotteissa luonnonkosmetiikkaa, joka on valmistettu luonnollisista materiaaleista, eikä sisällä mikromuovia.
 50. Käytä omaa termosmukia huoltoaseman tai kahvilan pahvimukien sijaan.

51. “Parasta ennen” ei ole viimeinen käyttöpäivä. Tuotetta voi käyttää niin pitkään kuin haju, maku ja koostumus ovat kunnossa. Viimeisen käyttöpäivän tuotteen taas voi pakastaa jos se uhkaa jäädä käyttämättä. Muista käyttää tällainen tuote pian sulatuksen jälkeen.

52. Rikkaruohopesto! Vuohenputki (varmista tunnistus), voikukan nuoret lehdet, horsman versot ja pienet nokkoset ovat ilmaisia raaka-aineita kesän ensimmäiseen pestoon.

53. Nuoret horsman maaverso ovat kuin parsaa, valmista kuin tankoparsaa

54. Laita vettä kannussa jääkaappiin, lisää pari rkl marjoja tai sitruunaa. Ei tarvitse ostaa kaupasta makuvettä eikä valuttaa hanasta vettä kylmän veden toivossa.

55. Kasvata luomuurvokkeja ja hyödynnä kukat salaattien ja leivonnaisten korosteena

56. Käy pilkillä tai ongella, nautinnollista ja rauhoittavaa, hyvällä tuurilla saat ruokakalat. Kalojen käsittelyä voi opetella Youtube-videoiden avulla.

57. Retki syntyy hyvistä eväistä! Valmiiksi pakattujen leipien sijaan, keitä nakkikeitto/linssikeitto ja ota ruokatermoksessa mukaan retkelle. Kestoastiat kangaspussissa mukaan.

58. Luontoliikunta on ilmasta, kokeile villasukkahiippailua!

59. Lainaa tai vuokraa liikunta- ja retkeilyvälineitä. Niitä löytyy esim. kirjastosta, Likke:stä ja Partioaitasta.

60. Voit hyödyntää raajattomat/päättömät Barbiet ja muut nuket halloweensomisteina tekoveren ja ikälopun lakanan avulla.

61. Saat täydellisiä äyskäreitä käytetyistä mehukattitiivistekanismistereista leikkaamalla pohjan ja kaksi kylkeä pois. Väreissä löytyy valinnanvaraa.

62. Osallistu vieraslajitalkoisiin ja auta luontoa säilymään monimuotoisena. Haitallisia vieraslajeja ovat esim. Jättipalsami, lupiini ja kurturuus. Vieraslajitalkoita järjestävät eri yhdistykset ja toimijat, tutustu oman alueesi talkoisiin.

63. Rikkinäiset pingis- ja sählypallot voit hyödyntää jouluaskarteluissa. Kummastakin saat esim. eriparisten jouluservettien ja liiman avulla persoonallisia kuusenpalloja, ja pingispalloja voit käyttää massapallojen sijaan vaikka koristelumiukkojen tekoon.

64. Tarvitsetko uuden huonekalun tai talvitakin, pyörän tai vaikka Turtles-linnan - löytyisikö TORI:sta? Tutki verkkokauppojen Outlet-sivustoja tehdessäsi hankintoja, joita on vaikea löytää käytettynä. Esimerkiksi Verkkokauppa ja Gigantti myyvät käytettyjä ja palautettuja tuotteita.

65. Matkusta harvemmin ja viivy määränpäässä pidempään. Tee matka mahdollisuuksien mukaan julkisilla ja mahdollisimman hitailla kulkuvälineillä. Jätä kaikki ylimääräinen tavara pois matkasta.

66. Jos sinulla on kotipihaa, anna sen villiintyä ainakin osittain. Älä käytä kemiallisia torjunta-aineita, anna rikkaruohojen kukoistaa ja tarjoa hyödyllistä elintilaa hyönteisille ja ötököille.

67. Jos sinulle tulee housun polviin reikiä, tee niistä shortsit. Säariosasta voit ommella shortseihin mätsäävän pääpannan.

68. Menikö lempitakista vetoketju? Ompelija vaihtaa sen muutamalla kymppillä. (Ja työkaveri teippaa ilmaiseksi ;)

69. Vaihda nestesaippua palasaippuaan, shampoo ja hoitoainekin on korvattavissa palalla.

70. Pakkaa ylimääräinen keitetty riisi tai nuudelit jääkaappiin ja paista ne seuraavana päivänä pannulla.

71. Hajota rikkinäiset CD- ja DVD-levyt paloiksi ja askartele niistä kimalteleva valosieppari ikkunaan tai parvekkeelle.
72. Tee kuivatusta oksista, juuttinarusta ja käyttämättä jääneistä koruista ja tilpehööristä persoonallinen ovikranssi.
73. Pidä mukanasasi pieni käsipyyhe – vältät julkisten vessojen kuivaajat, käsipaperin tuhlaamisen ja epäluotettavasti toimivat kuivauspyyheautomaatit.
74. Hyödynnä myös ravintoloiden ruokahävikki edullisesti ResQ Club -sovelluksen avulla.
75. Suosi eettisesti ja ekologisesti valmistettuja tuotteita BoyCat-sovelluksen avulla.
76. Ompele puhki kulutettujen sukkiensa varsista ja kuminauhasta muhkea hiuslenkki.
77. iOS ja Android keräävät käyttäjätietojasi ja käyttävät tekoälyä. Tutustu vaihtoehtoihin puhelimiin ja käyttöjärjestelmiin, jotka eivät pakota käyttämään raskaita taustaohjelmia ja tekoälyä, kuten Nothing Phone, Fairphone tai suomalainen Jolla-puhelin.
78. Hanki metallinen höylä, johon voit ostaa yksittäisiä vaihtoteriä. Näin vältät kalliiden, kertakäyttöisten ja muovisten tuotteiden jatkuvan käytön.
79. Suosi puisia ruuanlaittovälineitä.
80. Sijoita roskannoukkijaan ja lähde siivouskävelylle omalla asuinalueellasi. Aina kun näet roskan, nouki se ylös ja sujauta muovipussiin – saat raitista ilmaa ja pidät ympäristösi samalla puhtaana. Vie roskapussi jätteastiaan palatessasi kotiin.

